

Welkom op deze 23ste zondag door het jaar. Er zijn mensen, zoals wij vandaag, die een deel van de zondag doorbrengen in een kerk. Ieder weet voor zichzelf het best wat hem of haar daartoe beweegt en waarom dat gebeurt in dit gebouw, met deze mensen, mede-parochianen, mede-gelovigen, mede-zoekenden. Hoe wij elkaar ook noemen, hoe verschillend wij ook zijn, hoezeer ook op m'n eentje, niemand van ons is hier echt alleen. Sterker: de Bijbelse woorden die we aanstonds gaan horen, zeggen dat wij verantwoordelijk zijn voor elkaar. Het gevoel daarbij kan vreugdevol zijn maar ook lastig. Meestal heeft het dragen van verantwoordelijkheid iets van beide kanten.

Stellen we ons, met onze vreugde en met onze lasten, in de tegenwoordigheid van God. Maken we het stil in ons, in het besef van de belofte 'waar er twee of drie verenigd zijn in Mijn Naam, daar ben Ik in hun midden'.

Gebed

God, onder ons aanwezig in deze ruimte, baken van liefde, U hebt ons aan elkaar toevertrouwd. Wij bidden U: leg ons woorden van waarheid en bemoediging in de mond. Dat wij niet zwijgen uit zelfbehoud of blind zijn voor onrecht, maar meebouwen aan een liefdevolle wereld waarin Uw Naam geheiligd wordt. Amen.

Ezechiël 33:7-9

Mattheus 18:15-20

Overweging

'Waarschuw de boosdoener – wijs hem terecht'. Woorden die hier zojuist klonken. Uitgesproken door de profeet Ezechiël en door Jezus. Geen vanzelfsprekende uitspraken. Je kunt er vragen bij stellen. Hebben wij het recht om elkaar terecht te wijzen? Zijn wij verantwoordelijk voor elkaar? Ben ik mijn broeders hoeder? Voor wie in de lijn van de Bijbel denkt en leeft, is het antwoord ondubbelzinnig 'ja': wij zijn elkaars hoeders. Vanaf het begin wordt dat in de Bijbel duidelijk. Toen Kaïn uit jaloezie zijn broer Abel dood had geslagen, wendde God zich tot hem en vroeg hem 'waar is Abel, je broer?' 'Dat weet ik niet' antwoordt Kaïn, 'moet ik soms waken over mijn broer?' 'Ja' zou het antwoord luiden. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de niet gemakkelijke overtuiging van Israëel, zoals die door Ezechiël wordt verwoord 'jou,

mensenkind, heb ik als wachter aangesteld'. En in de evangelielezing zegt Jezus: 'als je broeder of zuster tegen je zondigt, moet je die persoon onder vier ogen daarop aanspreken.' De relatie met medemensen is niet vrijblijvend: Staat er iets op het spel, kijk dan niet weg maar wees betrokken in goede en kwade dagen. Wij dragen verantwoordelijkheid. Dat woord betekent *antwoord* geven op iets of iemand.

In het evangelie van vandaag gaat Jezus uitgebreid in op het uitoefenen van die verantwoordelijkheid in het leven en samenleven binnen de groep van zijn leerlingen. Het blijkt geen gemakkelijke opgave elkaar te corrigeren. Jezus beschrijft het in een proces van drie stappen. De eerste stap speelt zich af onder vier ogen. Praat met de ander, wees open voor elkaar. Om een beeld van Liesbeth in haar overweging van vorige week te gebruiken: Houd de ander een spiegel voor; niet om een vooraf gemaakt beeld te tonen, maar opdat de ander zichzelf ziet. Als dat niet helpt, roep er een of twee anderen bij. Het wordt dan minder persoonlijk, de kring van betrokkenen wordt groter. En als dat ook niet helpt, leg het voor aan de kerkgemeenschap. Dat is een laatste poging om tot een oplossing te komen. Als ook hier de uitkomst uitblijft, laat het dan maar zitten. De rest zou verspilde moeite zijn.

Verantwoordelijkheid nemen is antwoord geven in een penibele situatie tussen mensen. Ieder van ons weet wat dat is en hoe zwaar het kan wegen: verantwoordelijk zijn als ouder voor een kind, als vriend voor een vriend, als leraar voor een leerling, als parochiaan voor een mede-parochiaan. En dan heb ik het nog eens niet over onze verantwoordelijkheid voor het milieu, als inzittenden van een rijk land tegenover een arm land, of als kiezer tegenover uiteenlopende politieke partijen.

Verantwoordelijkheid is niet stommetje spelen maar antwoord geven. Dat is vaak heel moeilijk. Daarom is het goed er soms bij stil te staan, bijvoorbeeld door ons af te vragen: Waar is mijn verantwoordelijkheid uiteindelijk op gericht? Wat drijft mij om verantwoordelijk te zijn? Welke houding is daarbij belangrijk? Drie vragen met de poging een kort antwoord te geven.

Waar gaat het om? Vanuit een christelijke oogpunt gaat het er tenslotte om een verantwoordelijk speler te zijn in het proces dat leidt tot vrede. Het gaat om de komst van het Koninkrijk van God, dat is vrede. Welke is de drijfveer om je daarvoor in te zetten? Het evangelie is daar ondubbelzinnig in: liefde is de beweegreden bij uitstek – liefde is het enige geldige motief om verantwoordelijk te handelen. De houding die ons daarbij leidt is vergevingsgezindheid. Iemand die verantwoordelijk handelt, zal dat niet doen vanuit een onkwetsbare houding, maar vanuit een diep weten: weten dat goed èn kwaad huist in de ander en in mijzelf.

Voorbede

God, wij vragen U om groei in persoonlijke aandacht voor elkaar, om kracht voor een goed gesprek in het geval dat wij elkaar moeilijk kunnen verdragen.

Laat ons zingend bidden

Om gemeenschapszin in de samenleving en in ons parochieverband. Dat wij oog hebben voor wat ons verbindt, opdat niemand verloren loopt.

Laat ons zingend bidden

Om vrede bidden wij U. dat regeringen niet alleen letten op eigenbelang, maar verantwoordelijkheid nemen voor elkaar.

Laat ons zingend bidden

Voorganger

Eeuwige, versterk in ons de juiste geest om uw schepping te eerbiedigen; dat we in staat raken tot vergeving, dat we, met de liefde als wapen, in het klein en in het groot dienstbaar zijn aan de komst van uw rijk van vrede.